

ПРОЕКТ “ФАМИЛНИ ЦЕНТРОВЕ ЗА ДЕЦА”

1. НЕОБХОДИМОСТ И ПРЕДПОСТАВКИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЕКТА

В периода на преход към пазарна икономика жените поеха по-голямата част от грижите за децата и зависимите членове в семейството, което затрудни тяхната трудовата реализация и професионално развитие. Освен това голяма част от работодателите продължават да се въздържат да наемат на работа млади жени поради вероятността да отсъстват често от работа във връзка с ползването на отпуск за гледане на болно дете.

В политиката по заетостта усилията на държавата, социалните партньори и гражданското общество са насочени към създаване на условия за равни възможности за жените и мъжете за достъп до пазара на труда, заетост, равно заплащане, професионално и кариерно развитие и др. Целта е да се повиши участието на жените и да се намалят разликите в безработицата и заетостта между двата пола. Специален акцент се поставя върху съвместяването на професионалните и лични отговорности. Осигуряването на система от достъпни и висококачествени грижи за деца и други зависими членове в семейството е подкрепа за родителите в тяхната трудова и професионална реализация.

Израз на политиката за равни възможности при съвместяване на семейния с професионалния живот са действията, насочени към:

- подобряване на съществуващите и създаване на нови преференции за предоставени улеснения за отглеждане на децата;
- включване от социалните партньори в програмите и колективните им договори на елементи на тази политика.

Съществуват два основни сектора на икономиката, в които традиционно заетите са предимно жени – това са образованието и здравеопазването. Поради реформирането на тези сектори през последните години много жени с високи професионални качества, опит и познания загубиха работата си. По данни на Агенцията по заетостта към 31.12.2006 г. от всички регистрирани специалисти в дирекциите “Бюро по труда” жените са 63.8%. Освободените от здравеопазването жени са 1611, а от образованието – 2996.

В Националния план за действие по заетостта през 2008 г. една от ключовите насоки за повишаване на икономическата активност на населението и заетостта е свързана с насърчаване на подход към работата, основан на “жизнения цикъл”. Планирано е да продължи осъществяването на действия за осигуряване на достъпни услуги при отглеждането на деца. Прилагането на алтернативни форми на грижи за деца, разпространени в европейските държави, ще продължи в съчетание с традиционната система от детски заведения.

2. ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОЕКТА

Осигуряване на заетост за безработни жени във фамилни центрове за отглеждане на деца и подкрепа на семействата за съчетаването на семейния и професионалния живот.

3. НЕПОСРЕДСТВЕНИ ЦЕЛИ НА ПРОЕКТА

1. Създаване на условия за успешна трудова реализация и професионално развитие на родители с деца.

2. Осигуряване на заетост на безработни жени в отглеждането на деца.

3. Предоставяне на качествени грижи в семейна среда за деца на работещи родители.

4. Създаване и изпробване на модел за семейни центрове за отглеждане на малки деца.

4. ОБЕКТ, ОБХВАТ, УСЛОВИЯ И РАБОТОДАТЕЛИ ПО ПРОЕКТА

4.1. Обект на проекта са:

- Регистрирани в дирекциите “Бюро по труда” безработни жени.
Приоритетно в проекта се включват безработни жени от следните групи:
 - безработни медицински сестри;
 - безработни учителки (предучилищна и начална педагогика);
 - безработни жени с опит в сферата на предоставяне на социални услуги.
- Родители на деца на възраст от 1 до 5 години.

4.2.Обхват. Проектът продължава да се реализира в общините, в които са разкрити фамилни центрове през предходните години.

4.3. Условия за реализиране на проекта. В един фамилен център могат да се отглеждат деца само от една възрастова група – от 1 до 3 години или от 3 до 5 години. Фамилният център е в жилището на лицето, което се грижи за децата. Лицата, заети в центровете за деца, ползват основния си платен годишен отпуск през месец август. При настъпване на временна неработоспособност на жената, отглеждаща деца във фамилния център, те се пренасочват в най-близкия център по местоживееене на детето.

4.4. Работодатели по проекта могат да бъдат общини и юридически лица, включително и с нестопанска цел.

5. ПРИНЦИПИ НА ПРОЕКТА

- 5.1. Законосъобразност – проектът е разработен на основание чл. 31 от Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) и в изпълнение на чл. 16, т. 6 от него.
- 5.2. Осигуряване на равен достъп до проекта.
- 5.3. Прозрачност, гласност и отвореност на проекта към партньорство и сътрудничество.
- 5.4. Ресурсна осигуреност – финансиране от държавния бюджет.
- 5.5. Перспективност – дейностите на проекта са съобразени с принципите на политиката на Европейския съюз за равнопоставеност на жените и мъжете на пазара на труда и са насочени към създаване на равни възможности за заетост, запазване и развитие на кариерата като израз на политиката за съвместяване на семейния с професионалния живот.
- 5.6. Недопускане на дискриминация, основана на етническа принадлежност, възраст, религиозни убеждения, политическа принадлежност и други признаци.

6. ЗАДАЧИ ПО ПРОЕКТА

- 6.1. Провеждане на информационна кампания с цел информиране и мотивиране на целевите групи.
- 6.2. Идентифициране на целевите групи на проекта – работещи родители с малки деца и безработни жени.
- 6.3. Мотивиране на безработните жени, обект на проекта, за активно поведение на пазара на труда.
- 6.4. Сформиране на екипи по местоположението на фамилните центрове, в които се включват представители на АЗ, АСП и общинската администрация.
- 6.5. Осъществяване на контрол от екипа, реализиращ проекта.
- 6.6. Създаване на местно ниво на устойчив механизъм за информиране, консултиране и подкрепа за отглеждането на малки деца.
- 6.7. Подбор на безработни жени за включване в проекта по предварително зададени критерии.
- 6.8. Организиране на обучение на избраните безработни жени за прилагане на Стандартите за предоставяне на грижи за деца от 1 до 3 или от 3 до 5 години в семейна среда.
- 6.9. Осигуряване на финансова подкрепа от работодателите по проекта за изграждане на подходяща среда за предоставяне на грижи за малки деца в домовете на избраните безработни жени.
- 6.10. Подпомагане на работещи родители с малки деца за запазване и развитие на професионалното им развитие.
- 6.11. Предоставяне на качествени услуги при отглеждане и грижи за деца.

7. ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЕКТА

7.1. Обучение на избраните безработни жени за прилагане на Стандартите за предоставяне на грижи за деца от 1 до 3 или от 3 до 5 години в семейна среда.

7.2. Разкриване на работни места от работодателите за оказване на услуги по отглеждане на деца от следните групи: от 1 до 3 или от 3 до 5-годишна възраст.

7.3. Развитие на услугите по отглеждане на деца в разкритите през предходните години фамилни центрове в жилищата на безработните жени.

8. ИНСТИТУЦИИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТА

8.1. Министерство на труда и социалната политика

- Министърът на труда и социалната политика утвърждава със заповед проекта на основание чл. 31, ал. 4 от Закона за насърчване на заетостта. При необходимост утвърждава изменения и допълнения в проекта;
- Осигурява необходимите финансови средства за реализация на проекта;
- Извършва обща координация и контрол при реализация на проекта.

8.2. Агенция по заетостта

- Осигурява методическо ръководство - образци на договори за заетост, координация и контрол при изпълнение на проекта;
- Предоставя финансови средства по проекта;
- Осигурява информация за реализация на проекта.

8.3. Дирекции “Регионална служба по заетостта”

- Методически подпомагат дирекциите “Бюро по труда” при реализация на проекта;
- Предоставят информация в Агенцията по заетостта във връзка с реализацията на проекта;
- Координират връзките между институциите на регионално ниво;
- Организируют обучението за прилагане на Стандартите за предоставяне на грижи за деца от 1 до 3 или от 3 до 5 години в семейна среда;
- Превеждат необходимите средства по сключените от дирекциите “Бюро по труда” договори.

8.4. Дирекции “Бюро по труда”

- Идентифицират целевите групи за включване в проекта;

- Извършват подбор на безработните за включване в проекта;
- Заявяват потребностите от средства, необходими за изпълнение на проекта в дирекциите “Регионална служба по заетостта”;
- Сключват договори с безработни лица и обучаващи институции при извършване на обучение за прилагане на Стандартите за предоставяне на грижи за деца от 1 до 3 или от 3 до 5 години в семейна среда;
- Изплащат транспортни и квартирни разходи и стипендии на безработните, включени в обучение за прилагане на Стандартите за предоставяне на грижи за деца от 1 до 3 или от 3 до 5 години в семейна среда;
- Сключват договори за съвместна дейност с работодателите по проекта за предоставяне на средства за наетите безработни жени;
- Контролират работодателите и работниците за спазване условията на договора и на проекта;
- Съдействат на контролните органи за извършване на проверки по изпълнение на проекта;
- Анализират дейността по проекта и предоставят информация на заинтересованите институции във връзка с реализацията му.

8.5. Комисии по заетостта

- Съдействат за реализацията на проекта;
- Осъществяват мониторинг и контрол на реализацията на дейностите по проекта.

8.6. Агенция за социално подпомагане

- Информира безработните жени, които разкриват фамилни центрове в жилищата си за Стандартите за предоставяне на грижи за деца от 1 до 3 години или от 3 до 5 години в семейна среда (Приложение 1);
- Осъществява контрол по спазването на Стандартите за предоставяне на грижи за деца от 1 до 3 години или от 3 до 5 години в семейна среда.

8.7. Работодатели по проекта

- Разкриват работни места, съгласно подадена заявка в дирекциите “Бюро по труда” за организиране на фамилен център;
- Сключват договор за съвместна дейност с дирекциите “Бюро по труда” за предоставяне на средства по проекта;
- Сключват индивидуални трудови договори в съответствие с разпоредбите на Кодекса на труда с безработните жени, насочени от дирекциите “Бюро по труда”;

- Изплащат трудовите възнаграждения на наетите по проекта жени за фактически отработено време, в съответствие с разпоредбите на Кодекса на труда.
- Осигуряват наетите по проекта жени, в съответствие с Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване;
- Сключват договор с родителите на децата, за които ще бъдат полагани грижи във фамилия център, за условията на отглеждане. В договора се определя размерът на дневната такса за едно дете. Таксата се заплаща за присъствен ден на детето във фамилия център;
- Финансират и осигуряват от общинските детски кухни доставка на храна за едно основно ядене на ден за всички деца във фамилия център;
- Оказват съдействие на АСП при контрола по спазването на Стандартите за предоставяне на грижи за деца от 1 до 3 или от 3 до 5 години в семейна среда;
- Изготвят и водят текуща и отчетна документация, съгласно изискванията на проекта;
- Осигуряват финансови средства за оборудване и подкрепа на фамилия центровете за отглеждане на деца.

9. ФИНАНСИРАНЕ

9.1. Проектът се финансира със средства от държавния бюджет, на основание чл.16, т. 6 и чл. 31 от Закона за насърчаване на заетостта в съответствие с определените в Националния план за действие по заетостта за текущата година (НПДЗ) :

9.2. На работодател, осигурил заетост за безработни жени по проекта, насочени от Дирекция “Бюро по труда”, се предоставят средства за:

1. Трудово възнаграждение, при пълно работно време или часова работна заплата при непълно работно време в размер, определен в НПДЗ, за действително отработеното време;
2. Допълнителни възнаграждения по минимални размери по Кодекса на труда и нормативните актове за неговото прилагане върху средствата по т. 1;
3. Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 от Кодекса на труда;
4. Възнаграждение по чл. 40, ал. 4 от Кодекса за социално осигуряване.
5. Дължимите вноски за сметка на работодателя за фондовете на ДОО, за допълнително задължително пенсионно осигуряване, за Националната здравно осигурителна каса върху средствата по т. 1, 2, 3 и 4.

9.3. Средствата се изплащат на работодателя за всяко наето лице по проекта, но за не повече от 36 месеца.

На лицата, които са работили по проекта за период по-малък от 36 месеца, се осигурява заетост за доработване до максималния срок на проекта.

9.4. Необходимите средства за реализиране на проекта са съгласно Приложение 2.

9.5. Работодателите предоставят средства за оборудване на фамилните центрове. Те заплащат храната за едно основно ядене на ден за всички деца във фамилния център и доставката ѝ от общинските детски кухни до центъра.

10. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОЕКТА

Проектът е със срок на действие до края на 2009 г.

11. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от реализацията на дейностите по проекта през 2008 г. се очаква:

- Работещи родители с малки деца да бъдат насърчени да запазят трудовата си заетост и да израстват професионално;
- Да се развият 5 фамилни центъра, разкрити през предходните години;
- Да се осигури заетост на 5 жени в областта на предоставянето на грижи за малки деца на работещи родители.

12. МОНИТОРИНГ

- В хода на реализацията на проекта се извършва мониторинг и оценка за въздействието на проекта и постигането на неговите цели.
- Отговорните за изпълнението на проекта институции:
 - правят оценка на изпълнението на проекта на основата на събраната информация;
 - изготвят отчет относно постигането на целите на проекта, изразходването на средствата по него, като се посочват трудностите при реализацията;
 - предоставят резултатите от извършената оценка на проекта на Министъра на труда и социалната политика;
 - предлагат на Министъра на труда и социалната политика продължение на проекта и при необходимост разширяване и/или променяне на механизмите и обхвата на проекта на основа резултатите от мониторинга и оценката.

СТАНДАРТИ

за предоставяне на грижи за деца
от 1 до 3 или от 3 до 5 години в семейна среда

- **Информирание на ползвателите**

Доставчикът информира семейството за всички условия по предоставяне на грижите, като за целта има разработено писмено изложение.

- **Зачитане мнението на ползвателите**

При решаването на всички въпроси относно грижите за детето се зачита мнението на родителите.

- **Осигуряване на безопасна и сигурна среда, необходима за физическото, психическото и емоционалното развитие на детето:**

- Жилището е хигиенично, добре отоплено и има достатъчно пространство за отглеждане на малки деца (до 4 деца, за които се полагат грижи въз основа на договор).

- Домът е обезопасен от всички предвидими опасности, съобразени с възрастта и нивото на разбиране на детето.

- Домът е обзаведен съобразно възрастта и нуждите на децата, като всяко дете има собствено легло, достатъчно пространство за бодърстване на децата, както и подходящо място за хранене и занимания.

- **Осигуряване на квалифициран и опитен персонал, който да:**

- отговаря за сигурността и безопасността на децата;

- полага грижи за личната им хигиена;

- отглежда децата според режим, подходящ за възрастта им и при зачитане на индивидуалния ритъм на всяко дете;

- осигурява хранене, съответстващо на изискванията за възрастта;

- осигурява индивидуални грижи и внимание, отношения на топлина;

- осигурява възпитателни въздействия, стимулиращи развитието;

- има задължение за съобщаване при инциденти на съответните компетентни органи.

Приложение № 2

**Финансов разчет за необходимите средства
за реализиране на проект “Фамилни центрове за деца”**

Година	Заетост	Трудово възнаграждение	Необходими средства
2008	5 жени	250 лв.	17 245 лв.